

Memo

Betreft
2nd opinion windontwikkelingen Rooische/Schijndelse heide

Datum
12-3-2025

Aan
Gemeente Meierijstad

Projectnummer
721173

Van
John van de Lagemaat

Versienummer
2.0

2nd opinion windontwikkelingen Rooise/Schijndelse heide

Aanleiding

In 2023 is het beleidskader duurzame energie opwek voor de gemeente Meierijstad vastgesteld. In dit beleidskader is de voorlopige conclusie opgenomen dat er op dit moment vanwege radarverstoring geen grootschalige windturbineprojecten mogelijk zijn binnen de gemeente Meierijstad. Uit de PlanMER (2021-2022) is deze conclusie naar voren gekomen op basis van radarverstoringsonderzoek door TNO. Er zijn op dit moment twee partijen bekend met plannen voor een windenergieproject die wel door de radartoets komen in het gebied Rooise /Schijndelse heide. Zij hebben beide nog geen formeel verzoek ingediend maar wel ambtelijk bekend gemaakt concrete stappen te willen maken. Om er zeker van te zijn dat de plannen realistisch en haalbaar zijn is er door Pondera een 2nd opinion uitgevoerd. Dit is gedaan op basis van informatie die de initiatiefnemers hebben gedeeld. Het belangrijkste daarin is dat de beoogde windturbineopstelling een binnen de aanvaardbare radarverstoringnormen blijft, op basis van de TNO radarverstoringstoets. Pondera heeft met beide partijen gesproken en inzicht gekregen in de ontwikkelingen tot dusverre. Daarbij is inzicht gegeven in de opstellingen en de radartoetsing door TNO. Gezien dit bedrijfsgevoelige informatie betreft zijn er geen documenten gedeeld met Pondera en dus ook niet als bijlage bij deze memo gevoegd.

Resultaten 2nd opinion

Beide partijen hebben schriftelijke afspraken met grondeigenaren binnen het zoekgebied Rooise/Schijndelse heide en kunnen ook beide komen tot een realistische opstelling van 4-6 windturbines op deze gecontracteerde gronden. Beide partijen hebben (meerdere) iteraties doorlopen met TNO om hun opstellingen te toetsen m.b.t. verstoring van de defensieradar. Pondera heeft inzicht gehad in de resultaten van de radartoetsen door TNO. Hieruit komt naar voren dat er inderdaad haalbare opstellingen mogelijk zijn binnen het gebied met marktconforme windturbines. Dat betekent dat de verwachting is dat er een project realiseerbaar is met een uitvoerbare businesscase en er een windturbine gecontracteerd moet kunnen worden waarvan te verwachten is dat deze voorlopig op de markt blijft.

Uit de radartoetsen die ingezien zijn blijkt dus dat er nu wel opstellingen door de radartoets van TNO komen. Het is lastig om precies aan te geven waardoor dit komt. Enerzijds wordt het model dat door TNO wordt gebruikt tweejaarlijks geactualiseerd. Of dit invloed heeft op de uitkomsten is niet met zekerheid te stellen. Daarnaast kan het in gebieden waar bekend is dat er problemen zijn met radardekking heel nauw komen of een opstelling wel of niet door de radartoets heen komt. Om hierachter te komen zijn vaak een

heleboel zogenoemde 'iteraties' ofwel herberekeningen nodig door TNO om te toetsen of een specifieke opstelling en een specifiek windturbintype wel of niet door de toetsing komt. Soms zijn daar tot wel 30 herberekeningen voor nodig, waarbij een kleine verschuiving van een windturbine een verschil kan maken in de uitkomst. Dat is een kostbare aangelegenheid die een initiatiefnemer kan riskeren. De gemeente heeft de afweging gemaakt dit niet te doen, gezien de inschatting – ook vanuit TNO - destijds was dat een project niet haalbaar was vanwege de effecten op de radar. Met de nieuwe inzichten en optimalisaties aan windturbineformaten blijken er voor verschillende locaties binnen het projectgebied wel mogelijkheden te zijn. Dit geeft aanleiding om opnieuw de mogelijkheden voor windenergie binnen de gemeente Meierijstad te onderzoeken.

De huidige situatie is zoals aangegeven dat er twee partijen zijn met concrete plannen voor ontwikkeling van windturbines binnen het zoekgebied. Beide partijen geven aan een opstelling te kunnen creëren op eigen gecontracteerde gronden. Deze opstellingen zijn echter wederzijds uitsluitend. Het is op basis van de nu beschikbare informatie ook niet mogelijk om een keuze te maken voor een van beide. Voor een optimale opstelling m.b.t. radarverstoring, logische opstellingslijnen in het landschap en het beperken van effecten van geluid en slagschaduw op de omgeving is het echter wenselijk de gecontracteerde gronden van beide partijen te kunnen benutten. Vanuit een goede ruimtelijke ordening is ons advies dan ook om als gemeente regie te pakken in het proces en met beide partijen en de gemeente tot een optimaal project te komen wanneer de keuze gemaakt wordt om inderdaad door te gaan met de ontwikkeling van windenergie binnen de gemeente. Naar ons inzien voegt bijvoorbeeld een maatschappelijke tender daar weinig aan toe, omdat dit altijd zal leiden tot een suboptimale invulling als gevolg van gecontracteerde gronden per partij. Tegelijkertijd zal strakke regie vanuit de gemeente de samenwerking tussen partijen kunnen bevorderen en geeft dit de gemeente mogelijk ook de kans om zelf mede te ontwikkelen en regie te houden op maatschappelijke randvoorwaarden. Een mogelijk model kan zijn om te werken met een 'grondpool', waarbij het aandeel in het project per partij bepaald wordt door het aantal hectare ingelegde gronden, ongeacht of hier daadwerkelijk een windturbine op wordt gerealiseerd. Dit voorkomt eigendomsplanologie en suboptimale oplossingen.

Daarbij dient nog aangetekend te worden dat er op dit moment in het gebied zelf draagvlak is onder grondeigenaren. Al geven de ontwikkelende partijen wel aan dat dit lastiger kan worden op het moment dat verder ontwikkelingen nog lang op zich laten wachten.

Conclusie

De conclusie van deze 2nd opinion is dus dat er ontwikkelingen mogelijk lijken te zijn binnen het zoekgebied Rooische/Schijndelse heide. Er is ruimte om tot een opstelling te komen die kan voldoen aan de radarverstoringseisen zoals getoetst wordt door TNO en daarnaast leidt tot een haalbare businesscase. Vanuit een goede ruimtelijke ordening is ons advies om als gemeente regie te pakken in het proces en met beide partijen tot een optimaal project te komen, dat recht doet aan alle belangen in het gebied.